

AKMENĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBOS ANTI KORUPCINIO ELGESIO TAISYKLĖS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Akmenės rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos antikorpucinio elgesio taisyklės (toliau – Antikorpucinio elgesio taisyklės) nustato pagrindinius Akmenės rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos (toliau – Tarnyba) valstybės tarnautojų skaidrios veiklos ir antikorpucinio elgesio standartus, kurių privalo laikytis kiekvienas Tarnybos valstybės tarnautojas tiek atlikdamas savo pareigas tarnybos metu, tiek veikdamas ne tarnybos metu.

2. Antikorpucinio elgesio taisyklių tikslas – kurti ir užtikrinti korupcijai atsparią aplinką Tarnyboje, padėti formuoti Tarnybos valstybės tarnautojų dorovinėms vertybėms, ugdyti jų antikorpucinį sąmoningumą, korupcijos netoleravimą, atsakingumą ir sąžiningumą, didinti Tarnybos veiklos skaidrumą, Tarnybos valstybės tarnautojų autoritetą visuomenėje ir pasitikėjimą jais.

3. Antikorpucinio elgesio taisyklės taikomos visiems Tarnybos valstybės tarnautojams (toliau – tarnautojai) neatsižvelgiant į jų užimamas pareigas.

4. Antikorpucinio elgesio taisyklėse vartojamos sąvokos:

4.1. **Dovana** – bet koks neatlygintinai perduodamas turtas ar turtinė teisė, apimanti viską, ką galima įvertinti pinigais, t. y. daiktai, paslaugos, įvairios pramogos, nuolaidos, dovanų čekiai, paskolos ir kita.

4.2. **Kyšis** – bet kokios turtinės ar kitokios asmeninės naudos sau ar kitam asmeniui gavimas ar siekis ją gauti už valstybės tarnautojo teisėtą ar neteisėtą veikimą bei neveikimą vykdant tarnybinius įgaliojimus.

4.3. **Korupcija** – piktnaudžiavimas įgaliojimais siekiant naudos sau ar kitam asmeniui.

4.4. **Skaidrumas** – veiklos politika, susijusi su atvirumu, viešumu, atskaitingumu, sprendimus priimančių asmenų atsakomybe, sprendimų pagrįstumu, aiškumu, informacijos sklaida, bendravimu.

4.5. **Tarnybos vadovas** – Akmenės rajono savivaldybės kontrolierius, t. y. valstybės tarnautojas, priimtas vadovauti Tarnybai.

5. Kitos Antikorpucinio elgesio taisyklėse vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatyme, Valstybės tarnybos įstatyme, Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatyme.

II SKYRIUS ANTI KORUPCINIO ELGESIO STANDARTAI

6. Tarnyba siekia, kad jos veikla atitiktų skaidrumo ir teisėtumo kriterijus. Tarnyboje laikomasi nepakantumo korupcijai pozicijos, imamasi visų būtinų priemonių, skirtų užkirsti kelią korupcinio pobūdžio teisės pažeidimams, ugdomas tarnautojų sąmoningumas ir korupcijos apraiškų netoleravimas.

7. Įgyvendindami teisės aktuose Tarnybai priskirtas funkcijas ir suteiktus įgaliojimus, tarnautojai privalo vadovautis Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatyme, Korupcijos prevencijos įstatyme bei kituose teisės aktuose įtvirtintais valstybės tarnautojų veiklos ir tarnybinės etikos principais. Be to, vykdydami pareigybes aprašyme nustatytas pareigas bei funkcijas, didindami pasitikėjimą Tarnybos veikla, tarnautojai turi laikytis tarnautojų veiklos ir elgesio principų bei vykdyti reikalavimus, nustatytus Tarnybos valstybės tarnautojų tarnybinės etikos taisyklėse, patvirtintose Akmenės rajono savivaldybės kontrolieriaus 2016 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. V-20 „Dėl Tarnybos valstybės tarnautojų tarnybinės etikos taisyklių patvirtinimo“.

8. Tarnautojai, turintys deklaruojančio asmens statusą, privalo teisės aktų nustatyta tvarka ir terminais deklaruoti privačius interesus, pajamas ir turtą, elgtis taip, kad būtų išvengta situacijų, kurios gali sukelti viešųjų ir privačių interesų konfliktą, ar veiklos, nesuderinamos su viešuoju interesu, kuria siekiama neteisėtos naudos sau ar savo artimiesiems, ar sudaromos sąlygos kitiems asmenims turėti naudos.

9. Pagrindinės elgesio taisyklės viešųjų interesų viršenybei užtikrinti:

9.1. Nešališkai, sąžiningai ir tinkamai atlikti tarnybines pareigas.

9.2. Teisės aktų nustatyta tvarka ir priemonėmis vengti interesų konflikto ir elgtis taip, kad nekiltų abejonių, kad toks konfliktas yra.

9.3. Nesinaudoti tarnybinėmis pareigomis ar tarnybiniu statusu asmeninei naudai gauti.

9.4. Priimant sprendimus, vadovautis įstatymais ir visų asmenų lygybės principu.

9.5. Nesinaudoti viešai neskelbiama tarnybine informacija ne tarnybinei veiklai.

9.6. Nesinaudoti ir neleisti kitiems naudotis Tarnybos suteiktomis darbo priemonėmis bei kitu turtu ne tarnybinei veiklai, išskyrus teisės aktuose nustatytas išimtis.

10. Tarnautojai negali priimti dovanų, jei tai susiję su jų tarnybine padėtimi ar tarnybinėmis pareigomis, išskyrus teisės aktuose numatytas išimtis.

11. Apribojimas netaikomas:

➤ 150 eurų vertės neviršijančioms dovanoms, gautoms pagal tarptautinį protokolą;

➤ 150 eurų vertės neviršijančioms dovanoms, gautoms pagal tradicijas, kurios įprastai yra susijusios su asmens tarnybinėmis pareigomis;

➤ 150 eurų vertės neviršijančioms reprezentacijai skirtoms dovanoms su valstybės, įstaigos ir kitokia simbolika;

➤ paslaugoms, kuriomis naudojamosi tarnybiniais tikslais.

12. Ne tarnybos metu tarnautojai privalo nepiktnaudžiauti tarnybinėmis pareigomis, nenaudoti dokumentų, patvirtinančių tarnybines pareigas ir suteiktus įgaliojimus, norėdami kitus asmenis paveikti priimti palankų sprendimą.

III SKYRIUS

ANTI KORUPCINIO ELGESIO TAISYKLIŲ LAIKYMASIS IR KONTROLĖ

13. Visi tarnautojai privalo vadovautis Antikorupcinio elgesio taisyklėmis.

14. Susidūrus su galimos korupcinio pobūdžio rizikos atvejais, tarnautojai privalo vadovautis Antikorupcinio elgesio taisyklių priede pateiktomis rekomendacijomis, kaip elgtis susidūrus su korupcinio pobūdžio veika.

15. Tarnautojų veiksmai ar neveikimas, kuriais nusižengiama antikorupcinio elgesio standartams ir kurie turi tarnybinio nusižengimo ar nusikalstamos veikos požymių, tiriami ir atsakomybė už juos taikoma teisės aktuose nustatyta tvarka.

16. Tarnyba užtikrina asmens, pranešusio apie korupcinio pobūdžio teisės pažeidimą, konfidencialumą teisės aktų nustatyta tvarka.

IV SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

17. Antikorupcinio elgesio taisyklės keičiamos ar papildomos Tarnybos vadovo įsakymu.

18. Tarnautojai su Antikorupcinio elgesio taisyklėmis, jų pakeitimais ar papildymais supažindinami per Tarnybos naudojamą dokumentų valdymo sistemą.

19. Antikorupcinio elgesio taisyklės skelbiamos Tarnybos interneto svetainėje.

Akmenės rajono savivaldybės
kontrolės ir audito tarnybos
antikorupcinio elgesio taisyklių
priedas

PAVYZDINIAI GALIMOS KORUPCINIO POBŪDŽIO RIZIKOS ATVEJAI IR TARNAUTOJŲ VEIKSMAI SU JAIS SUSIDŪRUS

1. Tarnautojas, gavęs pasiūlymą priimti kyšį už tarnybinių pareigų atlikimą ar neatlikimą, privalo:

- 1.1. Nepriimti pasiūlymo ir pareikalauti nedelsiant nutraukti neteisėtus veiksmus.
- 1.2. Padaryti įrašą (esant galimybei), pareikšti, kad netoleruoja jokių nepagrįstų atlygių ir dovanų.
- 1.3. Paaiškinti, kad tokie veiksmai gali būti traktuojami kaip nusikalstama veika, ir įspėti, kad apie kyšio siūlymą bus pranešta ikiteisminio tyrimo įstaigai.
- 1.4. Pranešti ikiteisminio tyrimo įstaigai ir iki pareigūnų atvykimo elgtis pagal jų nurodymus (net jei asmuo veiksmus nutraukė), informuoti Tarnybos vadovą.

Pažymėtina, kad pažadas, susitarimas, reikalavimas ar provokavimas duoti kyšį yra baigtas nusikaltimas, t. y. pradėti ikiteisminį tyrimą galima ir asmeniui nepriėmus kyšio fiziškai.

2. Tarnautojas, gavęs kyšį, privalo:

- 2.1. Neimti kyšio į rankas ir pareikalauti nedelsiant nutraukti neteisėtus veiksmus.
- 2.2. Padaryti įrašą (esant galimybei), pareikšti, kad netoleruoja jokių nepagrįstų atlygių ir dovanų, įspėti, kad apie kyšio davimą bus pranešta ikiteisminio tyrimo įstaigai.
- 2.3. Apsaugoti įvykio vietą, išsaugoti įrodymus (esant galimybei), nustatyti įvykio liudytojus.
- 2.4. Pranešti ikiteisminio tyrimo įstaigai ir iki pareigūnų atvykimo elgtis pagal jų nurodymus (net jei asmuo veiksmus nutraukė), informuoti Tarnybos vadovą.

Pažymėtina, kad valstybės tarnautojas *privalo* apie korupcinio pobūdžio nusikalstamą veiką (išskyrus korupcinio pobūdžio nusikalstamą veiką, kurią galbūt padarė, daro ar rengiasi padaryti jo artimieji asmenys) pranešti teisėsaugos institucijai, jeigu gavo duomenų, leidžiančių pagrįstai manyti, kad padaryta ir / ar daroma ši veika, ir / ar rengiamasi ją padaryti.

3. Jei kyšis pasiūlytas, pažadėtas, perduotas arba reikalavimas atlikti tam tikrus veiksmus pateiktas el. paštu, telefonu ar kitomis priemonėmis, tarnautojas privalo:

- 3.1. Išsaugoti įrodymus (esant galimybei), identifikuoti asmenį.
- 3.2. Padaryti siuntos išpakavimo ir siuntos turinio nuotraukas, pokalbio garso įrašą, ekrano nuotrauką ir pan.
- 3.3. Informuoti Tarnybos vadovą.
- 3.4. Informuoti ikiteisminio tyrimo įstaigą.

4. Tarnautojas, gavęs pasiūlymą paveikti kitą valstybės tarnautoją už tarnybinių pareigų atlikimą ar neatlikimą, privalo:

- 4.1. Nepriimti pasiūlymo ir pareikalauti nutraukti neteisėtus veiksmus.
- 4.2. Padaryti įrašą (esant galimybei), pareikšti, kad netoleruoja tokio elgesio.
- 4.3. Paaiškinti, kad tokie veiksmai gali būti traktuojami kaip nusikalstama veika, ir įspėti, kad apie pasiūlymą paveikti kitą asmenį bus pranešta ikiteisminio tyrimo įstaigai.
- 4.4. Pranešti ikiteisminio tyrimo įstaigai ir iki pareigūnų atvykimo elgtis pagal jų nurodymus, informuoti Tarnybos vadovą.

Atminkite, kad vieną kartą priėmę kyšį, galite sulaukti ne prašymo už atlygį atlikti tam tikrus veiksmus, susijusius su vykdomomis tarnybinėmis funkcijomis Tarnyboje arba susilaikyti nuo jų, bet reikalavimo grasinant panaudoti prieš jus kompromituojančią informaciją.

5. Jei bendradarbis daro poveikį dėl neteisėtų veiksmų atlikimo, tarnautojas privalo:

5.1. Kategoriškai atsisakyti atlikti prašomą veiksmą ir savo pareigas atlikti tinkamai, kaip nustatyta teisės aktuose, pareikalauti nutraukti neteisėtus veiksmus.

5.2. Padaryti įrašą (esant galimybei), pareikšti ir savo elgesiu parodyti, kad netoleruoja tokio elgesio.

5.3. Paaiškinti, kad tokie veiksmai gali būti traktuojami kaip nusikalstama veika, ir įspėti, kad apie daromą poveikį bus pranešta Tarnybos vadovui ir ikiteisminio tyrimo įstaigai.

5.4. Pranešti ikiteisminio tyrimo įstaigai ir iki pareigūnų atvykimo elgtis pagal jų nurodymus, informuoti Tarnybos vadovą.

6. Tarnybinėse patalpose radęs su Tarnyba nesusijusių daiktų, darbuotojas privalo:

6.1. Susisiekti su asmeniu ir paprašyti kuo skubiau atvykti pasiimti paliktą daiktą.

6.2. Paaiškinti, kad tokie veiksmai gali būti traktuojami kaip nusikalstama veika.

6.3. Nustačius nusikalstamos veikos požymių, nedelsiant informuoti ikiteisminio tyrimo įstaigą ir iki pareigūnų atvykimo elgtis pagal jų nurodymus.

6.4. Informuoti Tarnybos vadovą.
